

Anexo I:

**PLAN DE
CONVIVENCIA**

IES Santa Irene

Índice

Anexo I:.....	0
PLAN DE CONVIVENCIA.....	0
XUSTIFICACIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA.....	2
1. DIAGNÓSTICO DA CONVIVENCIA NO CENTRO.....	2
1.1. Características do centro e a súa contorna.....	2
1.2. Características da comunidade educativa.....	3
1.3. Situación da convivencia no centro.....	3
1.4. Actuacións desenvolvidas polo centro.....	3
1.5. Relación coas familias e con outras institucións da contorna.....	3
1.6. Experiencias e traballos previos realizados en relación coa convivencia do centro.....	3
2. OBXECTIVOS DO PLAN DE CONVIVENCIA.....	4
3. ACTUACIÓNS, MEDIDAS E PROGRAMAS PARA A CONSECUCIÓN DOS OBXECTIVOS. RESPONSABLES E TEMPORALIZACIÓN.....	5
3.1. A nivel xeral.....	5
3.2. Departamentos Didácticos.....	5
3.3. Xefatura de Estudos.....	6
3.4. Actividades de Acción Titorial.....	6
3.4.1. Equipo Educativo.....	7
3.4.2. Profesores e Titores.....	7
3.5. Departamento de Orientación. Apoio técnico e asesoramento.....	8
3.6. Familias.....	9
3.7. Persoal non docente.....	9
4. COMISIÓN DE CONVIVENCIA.....	9
4.1. Composición.....	9
4.2. Funcións da comisión de convivencia.....	10
4.3. Reunións da Comisión de convivencia.....	10
4.4. Aula de convivencia inclusiva.....	11
5. DIFUSIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA.....	11
5.1. Titores.....	11
5.2. Profesorado.....	11
5.3. Alumnado.....	11
5.4. Pais e nais.....	11
6. SEGUIMENTO E AVALIACIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA.....	11

XUSTIFICACIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA

A convivencia tórnase a condición fundamental para o desenvolvemento da actividade educativa dun instituto. Se o fin da actividade educativa é formar cidadáns que, desde unha actitude persoal, crítica e libre, respecten, cooperen e sexan solidarios cos demais para o logro dunha sociedade capaz de afrontar os conflitos entre os seus membros dun xeito construtivo e dialogante, para o logro deste obxectivo básico, vemos necesario o acatamento dunhas normas e procedementos que deben integrarse nun plan de convivencia.

Para a elaboración do plan partimos da análise da realidade do noso instituto. No entanto, moitos dos aspectos que aquí se expoñen foron tomados ou adaptados doutros plans de convivencia, pois consideramos que outras experiencias e boas prácticas poden ser un bo punto de partida para posteriores reflexións e acordos e ir mellorando a vida educativa do instituto.

Desexamos que o proceso de debate e de toma destes acordos fomente a corresponsabilidade (non a xerarquía) entre todos nós. Se cada un asume a súa parcela de compromiso e desenvolve as súas tarefas con certo esmero, estamos seguros que o funcionamento global do instituto irá a mellor e as nosas condicións de traballo serán máis agradables.

1. DIAGNÓSTICO DA CONVIVENCIA NO CENTRO

1.1. Características do centro e a súa contorna

O Instituto está situado na praza de América, en pleno centro das Travesas. Conta nas súas proximidades coas instalacións deportivas do Carmen onde os alumnos desenvolven as actividades de educación física. Os terreos desta institución pertenceron, antes da súa expropiación, a este centro educativo.

No Instituto impártense ensinos de ESO, Bacharelato e Educación de adultos. Os accesos aos edificios son aceptables; preto da porta de entrada hai unha parada de autobús urbano. Así mesmo o instituto dispón dunha ampla superficie para aparcadoiro.

O horario de clases do Centro é:

Quenda de diúrno: De luns a venres de 8:45 a 14:25. En horario de tarde, de 16:30 horas ás 18:10

Quenda de adultos: Os luns desde as 18:30 ata as 22:30; de martes a xoves desde as 17:00 ata as 22:30 horas, e o venres desde as 17:00 ata as 21:45.

1.2. Características da comunidade educativa

O persoal do Centro componse de 66 profesores/as. A maioría do profesorado e do persoal non docente é estable.

As familias pertencen, na súa maioría, ao que se pode considerar unha clase social e económica media. Hai, no entanto, algunhas familias económica e socialmente desfavorecidas.

1.3. Situación da convivencia no centro

A convivencia mellorou bastante nos últimos cursos. Apenas hai conflitos graves e cando os hai non afecta nin ao 2% do alumnado. Os conflitos máis habituais prodúcense nos cursos de 1º e 2º de ESO e fundamentalmente son pequenos conflitos. Só existen casos puntuais de alumnos con condutas disruptivas, aos que se lles fai un seguimento especial. Respecto deste tipo de condutas, o desexable será previlas utilizando os recursos educativos coordinados das familias e os profesores; se se producen, hase de diagnosticar a súa tipoloxía e as súas causas e arbitrar as medidas adecuadas a cada caso.

Os tipos de conflitos máis frecuentes son:

- Disrupción na aula: falar a destempo, levantarse sen permiso, falar cos compañeiros...
- Distracción e falta de atención.
- Esquecemento do material para o desenvolvemento da clase.
- Perda de respecto entre iguais ou a menores.
- Desobediencia das ordes educativas do profesorado.
- Rara vez, insultos ao profesorado.

1.4. Actuacións desenvolvidas polo centro

Como xa indicaremos, a principal actividade é a do diálogo. Os/as titores/as tratan os pequenos conflitos no horario de titoría tanto co grupo de clase como cos pais/nais do alumnado.

Xefatura de Estudos e Departamento de Orientación veñen desenvolvendo traballos de escoita e diálogo co alumnado máis propenso a expor conflitos. Contaremos tamén coa figura de mediador escolar cuxa actuación esperamos que sexa positiva nos próximos cursos.

1.5. Relación coas familias e con outras institucións da contorna

As relacións coas familias e con Institucións públicas son, en xeral, boas, e de mutua colaboración.

1.6. Experiencias e traballos previos realizados en relación coa convivencia do centro

A actividade do Instituto céntrase na aprendizaxe dos alumnos. Ese obxectivo demanda un ambiente de traballo ordenado, coherente e coordinado, e o esforzo intelixente de todos; a disciplina e a conciencia de perseguir un obxectivo común son condicións ineludibles da aprendizaxe. Un clima ordenado non se logra sen a

conxunción de esforzos cara a certos valores compartidos e o respecto de determinadas normas consensuadas por todos.

Establecer estas normas, estratexias e procedementos máis adecuados para lograr unha boa convivencia foi unha prioridade no noso instituto. Isto reflectiuse nos últimos anos na creación dunhas normas básicas de convivencia aprobadas polo claustro (7 de outubro de 2010 e 6 de outubro de 2011), así como en comunicados puntuais reiterados ao longo do curso aos profesores e aos alumnos, emitidos pola Dirección e Xefatura de Estudos.

Por outra banda, os departamentos didácticos, ou o profesorado de forma individual, organizan actividades que complementan a actividade lectiva e reforzan a motivación pola aprendizaxe do alumnado. Ademais, o Centro organiza un bo número de actividades lúdicas, complementarias e extraescolares. Estas actividades son un instrumento máis para favorecer a convivencia, especialmente cando o tema central afecta a asuntos de carácter social.

2. OBXECTIVOS DO PLAN DE CONVIVENCIA

1. Alcanzar un clima de convivencia dentro do instituto baseado no respecto mutuo, a solidariedade e o diálogo.
2. Crear un clima de convivencia que permita ao alumnado alcanzar o seu dereito á educación e ao profesorado o dereito a realizar o seu labor educativo nas mellores condicións.
3. Asumir por todos os membros da comunidade educativa que o fomento da convivencia e o logro dun clima positivo no centro é responsabilidade e tarefa de todos.
4. Implicar a toda a comunidade educativa no desenvolvemento das normas de convivencia polas que se rexe o noso instituto.
5. Favorecer as situacións nas que o alumno poida participar na organización.
6. Manter, por parte do profesorado, unha liña de conduta coherente, uniforme e sistemática no tratamento dos conflitos.
7. Asumir o conflito como algo inherente á vida común dun grupo de persoas e cuxo tratamento forma parte do labor educativo.
8. Previr as condutas problemáticas contando con mecanismos de detección de devanditas condutas e con estratexias de prevención para evitalas.
9. Previr, detectar e eliminar calquera manifestación de violencia ou acoso.

10. Intervir ante os conflitos mediante unha actuación mediadora e regulamentaria.
11. Fomentar o diálogo como método para a resolución de conflitos.
12. Fomentar a colaboración entre o centro, a familia e outras institucións, nun clima de confianza e respecto.
13. Levar a cabo accións formativas, preventivas e de intervención para a mellora da convivencia baseadas a construción de valores e no desenvolvemento da competencia social do alumnado.
14. Conseguir un clima de tolerancia e respecto á dignidade e igualdade de todas as persoas, independentemente da súa condición, sexo, relixión, cultura, raza, nacionalidade, ideoloxía, etc..., e de rexeitamento de calquera tipo de discriminación.
15. Lograr o respecto cara ás normas de convivencia do centro e cara ao coidado no uso das dependencias e materiais.

3. ACTUACIÓNS, MEDIDAS E PROGRAMAS PARA A CONSECUCIÓN DOS OBXECTIVOS. RESPONSABLES E TEMPORALIZACIÓN

3.1. A nivel xeral

1. O Instituto disporá dunha caixa de correos, e un correo electrónico a disposición dos alumnos e das familias para que os alumnos inseguros, con medos e temores a posibles represalias poidan comunicar ao centro as presuntas situacións de malos tratos, agresións, acoso, intimidación, etc...
2. Coidará da Organización do Día Escolar da Non Violencia e a Paz.
3. Incidirá na mellora da vixilancia no recreo e nos cambios de clase.
4. Establecerá campañas de limpeza do Centro.

3.2. Departamentos Didácticos

1. Formular propostas para a mellora da convivencia no centro e detectar posibles condutas problemáticas.
2. Incluír nas programacións dos departamentos e programacións didácticas actividades para traballar nos alumnos a formación en actitudes, valores e normas.

3. Incluir nas programacións didácticas, actividades de recuperación, reforzo e afondamento para atender á diversidade e previr o fracaso escolar.

4. Planificar nas programacións didácticas algunhas posibles situacións de aprendizaxe cooperativa, para mellorar a convivencia, axudar a crear un clima positivo no aula e atender á diversidade dos alumnos.

5. Realizar por Departamentos actividades para as horas de garda.

3.3. Xefatura de Estudos

a) En casos excepcionais, para manter a orde en clase e cando a acción educativa inmediata do profesor ou profesora sexa imposible, poderase enviar ao alumno, acompañado dun profesor de garda, a Xefatura de Estudos, cun parte de incidencia en que se anotará o sucedido e, no seu caso, a medida correctora que o profesor propón. Isto será obxecto dunha anotación no rexistro informático, coa correspondente valoración da Xefatura de Estudos e, no seu caso, do Departamento de Orientación. No entanto, a Xefatura de Estudos, tras a correspondente valoración, co asesoramento, se procede, do Departamento de Orientación, poderá impor directamente algunha medida correctora. Salvo que o caso non sexa relevante, unha das medidas será o diálogo do alumno e o profesor implicados, coa intervención como mediadores da Orientadora e/ou dalgún Xefe de Estudos.

b) Cando un incidente declarouse caso de conflito o equipo de profesores ou a Xefatura de Estudos, co asesoramento do Departamento de Orientación, poderá considerar que existe alteración do comportamento, atendendo aos criterios de gravidade, continuidade ou xeneralización que serven para definir este tipo de condutas. O procedemento de corrección incluirá, ineludiblemente, a conversación conxunta dos pais, o alumno, o titor e a Xefatura de Estudos e, no seu caso, o Departamento de Orientación. Así mesmo poden intervir nesta entrevista outros profesores especialmente coñecedores da conduta do alumno. Nesta entrevista arbitraranse as posibles solucións ou medidas para corrixir a alteración da conduta. De todos estes casos terá coñecemento a Comisión de Convivencia.

c) A Xefatura de Estudos poderá tamén apoiar a calquera profesor ou profesora ou aos titores, a petición destes.

3.4 Actividades de Acción Tutorial

1. Realizaranse actividades de acollida e integración dos alumnos para facilitarlles o coñecemento do centro, proxecto educativo, estrutura e organización o IES, biblioteca, axuda ao estudo, departamento de orientación...

2. Informarase ao alumnado dos seus dereitos e deberes, do Plan de Convivencia, da elección de delegados, da organización do grupo clase, e das canles de participación na vida do Centro.

3. Respectando a normativa vixente, cada titor avaliará cos alumnos as normas de convivencia na aula. Farase unha revisión continua das incidencias de convivencia e coordinación do diálogo na clase para resolución dos conflitos.

4. Detección e recollida de posibles incumprimentos das normas de convivencia, agresións, alteracións do comportamento, acoso e intimidación por parte dos alumnos do seu grupo para levar a cabo unha intervención inmediata, a través de:

a) Recollida de información sobre o grupo de alumnos a través do titor do curso pasado, informes de avaliación, departamento de orientación, xefatura de estudos, etc...

b) Información sobre os alumnos a través de cuestionarios de alumnos e pais, observación, entrevistas individuais e/ou familiares.

c) Información solicitada nas sesións de avaliación.

d) Así mesmo, tras a avaliación, o titor informará das medidas e acordos adoptados pola Xunta de Profesores, tanto colectiva como individualmente.

e) Programaranse e desenvolverán de forma progresiva ao longo dos diferentes cursos e niveis educativos mediante aprendizaxes cooperativas os seguintes temas: a adolescencia e os seus problemas; autoconhecimento, autocontrol e resistencia á frustración; desenvolvemento da autoestima; a diversidade e a igualdade; a comunicación e a asertividade; Dereitos Humanos, dereitos e deberes democráticos; liberdade individual; racismo e xenofobia, a tolerancia; habilidades sociais; resolución de conflitos; cooperación, amizade e relacións cos compañeiros.

3.4.1. Equipo Educativo

Na Sesión de Avaliación Inicial detectaranse non só problemas de aprendizaxe senón tamén posibles problemas de integración, adaptación, problemas de conduta, acoso e intimidación para poder abordalos tanto a nivel individual como grupal.

Nas Sesións de Avaliación ordinarias tomaranse acordos non só do proceso de ensino-aprendizaxe senón tamén do incumprimento das normas de convivencia, alteracións do comportamento, acoso e intimidación tanto individual como colectivo coa finalidade de levar a cabo unha intervención inmediata, co acordo conxunto de todo o profesorado do grupo, para actuar cos mesmos criterios no aula. Decidirase a mellor localización, tanto en aula como grupo, (no seu caso) para os alumnos que presenten problemas de convivencia.

3.4.2. Profesores e Titores

Os profesores han de manter unha suficiente orde e ritmo de traballo nas súas clases, aplicando os métodos que consideren adecuados ou que se consensuaron polo Departamento Didáctico.

a) Se se produce algunha conduta contraria ás normas de convivencia, a intervención do profesor non debe consistir unicamente en expulsar ao alumno de clase e enviálo a Xefatura de Estudos. Ás veces pode ser necesario perder cinco ou dez minutos de clase para dialogar cun alumno ou co conxunto, negociar con eles, establecer normas básicas de conduta e impor, no seu caso, algunha medida educativa correctora ao alumno ou alumnos que sexan causantes da desorde. Estes incidentes poden comunicarse á Xefatura de Estudos e ao titor, mediante os formularios correspondentes.

b) Se se repiten as situacións e a alteración prodúcese con varios profesores, tanto se trata dun alumno ou uns poucos, coma se é unha actitude máis xeral da clase, o titor convocará unha reunión do equipo docente.

c) Na hora de titoría revisaranse, cada semana, todas as incidencias anotadas, as comunicadas por escrito polos profesores e as que os propios alumnos expoñan.

d) Tras o diálogo cos alumnos particulares que participaron en incidentes ao longo da semana e con todo o grupo, o titor poderá impor medidas correctoras para emendar os problemas de convivencia que xurdan durante a semana. Se o caso o require, convén que conte co asesoramento do Departamento de Orientación e que consensue estas medidas cos pais e cos propios alumnos.

e) Só tras estas medidas preventivas e o correspondente diagnóstico da situación ou das causas das alteracións, poderase declarar caso de conflito.

f) Os profesores implicaranse no desenvolvemento das actuacións e procedementos planificados no Plan.

g) Comunicarán de forma inmediata á Xefatura de Estudos e/ou ao Titor dos incumprimentos das normas de convivencia, alteracións do comportamento, acoso e intimidación que observen nos alumnos.

3.5. Departamento de Orientación. Apoio técnico e asesoramento

O Departamento de Orientación ten funcións de apoio técnico e asesoramento para a mellora da convivencia. Entre elas:

a) Proporcionar aos titores orientacións e materiais curriculares para que estes poidan instruír aos alumnos nas habilidades específicas de relación interpersoal e outras habilidades sociais, así como dinámica e liderado de grupos; para levar a cabo, deste xeito, as actividades do Plan.

b) Apoiar e aconsellar aos profesores e aos titores con indicacións sobre as estratexias e procedementos para a condución psicopedagóxica da clase.

c) Apoiar tecnicamente aos titores para enfocar a mediación destes nos conflitos que xurdan no grupo de clase.

d) Intervir no procedemento de resolución de conflitos nos casos de alteración da conduta ou de acoso. Ademais de todo iso:

1. Realizará propostas para a mellora e aplicación do Plan.
2. Participará, na medida do posible, nas sesións de avaliación inicial e ordinarias.
3. Cooperará na relación dos titores coas familias. Realizará entrevistas individuais cos alumnos e/ou cos pais sempre que a ocasión requírao e eles solicítelo ou a proposta da Xunta de Profesores.

3.6. Familias

1. As familias deben estar informadas do Plan de Convivencia, a través de distintas canles: reunións iniciais cos titores, reunións con membros do Equipo Directivo, páxina web do Centro...
2. Informarán ao titor se os seus fillos sofren algunha alteración do comportamento ou situacións de acoso e intimidación para actuar rapidamente e evitar posibles danos no desenvolvemento da personalidade dos seus fillos.
3. Colaborarán co centro nas medidas impostas aos seus fillos no caso de incumprimento das normas de convivencia, acoso, agresión e intimidación coa finalidade de modificar devanditas condutas e favorecer un desenvolvemento positivo da personalidade dos seus fillos.
- 4.. Colaborarán co titor dos seus fillos e o centro en cantas cuestións se lles soliciten.

3.7. Persoal non docente

Informará ao Equipo Directivo de calquera situación que observen de conductas disruptivas, agresións, acoso e intimidación, alteracións do comportamento, etc.... para a súa inmediata intervención.

Colaborará no control dos pasillos e cambio de clases.

4. COMISIÓN DE CONVIVENCIA

4.1. Composición

Forman parte da Comisión de Convivencia do Consello Escolar:

- A directora: Nuria Veiga Quicler, que exercerá a presidencia
- Os xefes de estudos: Javier Folgado Novoa e Susana Ferreiro García
- Representante do alumnado: Tatiana Agustina Oddo Moitiño
- Representante do sector de pais e nais: Rosa M.ª Oliveira Martínez
- Representantes do profesorado: Isabel Capelo Lago e Montserrat Iglesias López

4.2. Funcións da comisión de convivencia

A Comisión de Convivencia terá as seguintes funcións:

a) Canalizar as iniciativas de todos os sectores da comunidade educativa para mellorar a convivencia, o respecto mutuo, así como promover a cultura de paz e a resolución pacífica dos conflitos.

b) Adoptar as medidas preventivas necesarias para garantir os dereitos de todos os membros da comunidade educativa e o cumprimento das normas de convivencia do centro.

c) Desenvolver iniciativas que eviten a discriminación do alumnado, establecendo plans de acción positiva que posibiliten a integración de todos os alumnos e alumnas.

d) Mediar nos conflitos expostos.

e) Coñecer e valorar o cumprimento efectivo das correccións e medidas disciplinarias nos termos que sexan impostas.

f) Propoñer ao Consello Escolar as medidas que considere oportunas para mellorar a convivencia no centro.

g) Informar ao pleno do Consello Escolar, polo menos dúas veces ao longo do curso, das actuacións realizadas e das correccións e medidas disciplinarias impostas.

h) Calquera outra función que lle sexa atribuída polo Consello Escolar, relativa ás normas de convivencia no Centro.

Preténdese que a Comisión de Convivencia ao principio de curso analize a situación coa que finalizou o curso anterior para establecer o punto de partida do novo curso coa intención de elaborar as propostas e suxerencias necesarias.

4.3. Reunións da Comisión de convivencia

A Comisión de Convivencia reunirse unha vez ao trimestre con carácter ordinario e, con carácter extraordinario, cada vez que o solicite un dos sectores que a compón.

4.4. Aula de convivencia inclusiva

Atópase no soto, ao lado dunha aula de informática. En todas as horas do día está atendida por un profesor ou profesora de garda, que rexistra o alumnado que acude (curso e profesor/a que o envía); esta información é recollida periódicamente pola xefatura de estudos.

5. DIFUSIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA

O plan de Convivencia poderase consultar na páxina Web. Unha copia escrita do Plan permanecerá en Xefatura de Estudos a disposición de calquera membro da Comunidade Educativa que queira consultalo.

5.1. Titores

Na reunión inicial de curso que celebra Xefatura de Estudos e o Departamento de Orientación con titores, informarase a estes do Plan de convivencia e dos protocolos de actuación máis usuais.

5.2. Profesorado

En sesión de claustro o equipo directivo informará dos aspectos máis relevantes do Plan de convivencia.

Os profesores que se incorporen ao centro, unha vez iniciado o curso, serán informados do Plan por Xefatura de estudos.

5.3. Alumnado

Nas reunións iniciais do titor/a co seu grupo informará ao alumnado do Plan de Convivencia.

Co alumnado da ESO desenvolveranse as sesións de tutoría incluídas no Plan de Acción Tutorial destinadas a que os alumnos coñezan o Plan de Convivencia como á elaboración de normas específicas de cada grupo.

5.4. Pais e nais

Serán informados do Plan de Convivencia na reunión que habitualmente se celebra ao comezo de curso. Poderán consultalo na páxina web do centro.

6. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN DE CONVIVENCIA

A Comisión de Convivencia realizará o seguimento e unha avaliación do Plan cunha periodicidade trimestral, elaborando un informe que inclúa todo o ocorrido en cada trimestre en materia de convivencia, as actividades e actuacións realizadas, a súa valoración e as propostas para o período seguinte.

Así mesmo, o Consello Escolar participará do seguimento e avaliación do Plan trimestralmente, pois analizará os informes que elabore a Comisión de Convivencia.

Unha copia de cada informe, e as conclusións que do seu estudo efectúe o Consello Escolar, será enviada á Delegación Provincial de Educación (Área de Inspección Educativa).